

Ishøj Kommune
Hans Wolfsberg Schmidt

København 12. april 2019

Johan Weihe
Partner

Nicolai Als
Senioradvokat

Sagsnr. 032229-0006 jhw/nal
Dok.nr. 21131900.1

Notat

Finansiering af nedgravede affaldsbeholdere for boligselskab

1. Indledning

Byrådet i Ishøj Kommune traf på et byrådsmøde den 4. september 2018 beslutning om som et forsøg at finansiere både anlægsomkostningerne og materiellet i forbindelse med etablering af nedgravede affaldsbeholdere i en afdeling af et privat boligselskab. Omkostningerne til projektet vil være ca. to millioner kr.

Boligselskabet får delvist ejerskab til de nedgravede beholdere efter etableringen, det vil sige, at kommunen kun delvist (eller ikke) får ejerskab til det materiel, som kommunen i givet fald finansierer. Kommunens omkostninger til etableringen indregnes i affaldsgebyret, der opkræves over for boligselskabet. Kommunen har desuden oplyst, at boligselskabet ønsker, at det af kommunen opkrævede affaldsgebyr til dækning af omkostningerne for etablering af affaldsbeholderne holdes på et fast niveau i den periode, hvor der i givet fald vil blive afbetalt på etableringen af beholdere.

Finansieringen i forbindelse med etablering af nedgravede affaldsbeholdere er blevet efterspurgt af boligselskaber i kommunen som følge af, at kommunen indfører nye krav om sortering, hvilket stiller krav til flere beholdere. Efter det af kommunen oplyste er ønsket om anvendelse af nedgravede beholdere begrundet i æstetiske hensyn til boligselskabernes gårdmiljø, idet opfyldelse af sorteringskravene uden nedgravede beholdere ville indebære krav om flere affaldsbeholdere i gårdmiljøerne.

Vi er blevet bedt om at vurdere, om kommunen lovligt kan tilbyde den ovenfor beskrevne finansiering af etableringen af nedgravede affaldsbeholdere, der delvist skal ejes af private boligselskaber.

2. Vurdering

Kommunen forestår efter miljøbeskyttelseslovens § 45 håndteringen af affald, medmindre andet er bestemt i lovgivningen. Hverken miljøbeskyttelsesloven eller bekendtgørelser udstedt i medfør heraf vedrørende affald indeholder hjemmel til, at en kommune kan tilbyde finansiering af affaldsbeholdere til private.

Reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 om affald og navnlig § 48 om affaldsgebyrer indeholder en generel forudsætning om, at affaldsmidler alene anvendes til varetagelse af affaldsopgaver. Heri ligger også, at kommunen ved udførelsen af opgaver på affaldsområdet alene må varetage affalds- og miljømæssige hensyn

og således ikke må tilgodese andre hensyn, der ikke har en nær tilknytning i snæver forstand til lovlige kommunale affaldsopgaver.

Hensynene til gårdmiljø i boligselskaberne eller en eventuel mulighed for lavere finansieringsomkostninger for boligselskaberne er efter vores vurdering ikke sådanne saglige hensyn, som kommunen kan varetage i forbindelse med udførelsen af kommunens opgaver på affaldsområdet, hvorfor den under punkt 1 beskrevne finansieringsløsning begrundet i ovennævnte hensyn efter vores opfattelse ikke har karakter af en lovlig affaldsopgave.

Kommunen kan som den kompetente myndighed på affaldsområdet fastsætte krav i det relevante affaldsregulativ til, hvilke beholderløsninger boligselskaberne skal anvende. Kommunen vil således kunne varetage eventuelle affalds- og miljømæssige hensyn ved fastsættelse af krav i regulativet med henblik på at sikre anvendelse af en bestemt beholdertype af hensyn til affalds- eller miljømæssige forhold.

Kommuner kan almindeligvis indkøbe udstyr til indsamling og sortering af husholdningsaffald, som kommunen selv ejer. Omkostningerne for indkøb af sådant udstyr skal indregnes i de kommunalt fastsatte affaldsgebyrer. Efter miljøbeskyttelsesloven og affaldsaktørbekendtgørelsen skal affaldsgebyrerne dække de omkostninger, som kommunen har til affaldsplanlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger. En kommunalbestyrelse kan ikke på aftalemæssigt grundlag forpligte sig til at holde affaldsgebyrer på et fast niveau, herunder også på en måde, som vil forpligte fremtidige kommunalbestyrelser.

Endvidere gælder der efter de ulovbestemte kommunalfuldmagtsregler som udgangspunkt et forbud mod, at kommuner varetager finansiell virksomhed som fx långivning og andre former for finansiering. Efter ældre praksis har Indenrigsministeriet på naturgas- og varmeområdet konkret accepteret, at kommunale fællesskaber kunne tilbyde kunder finansiering af tilslutningen til henholdsvis naturgas- og varmenettet. Denne praksis er begrundet i, at ordningen blev anset som et accessorie til leveringen af naturgas og varme, som var begrundet i hensynet i varmforsyningsloven til at sikre overgang fra opvarmning med olie til opvarmning med naturgas eller fjernvarme.

Vi har overvejet, om denne praksis kan hjemle, at kommunen finansierer etableringen af nedgravede affaldsbeholdere. Det er vores vurdering, at dette ikke er tilfældet. Vi lægger herved navnlig vægt på, at ønsket om en finansieringsordning efter det af kommunen oplyste ikke er begrundet i affalds- eller miljømæssige hensyn. Det er uden betydning for vores vurdering, om finansieringsordningen alene etableres som en forsøgsordning for et enkelt boligselskab, eller om ordningen tilbydes alle boligselskaber i kommunen.

Det er således vores vurdering, at kommunen ikke lovligt vil kunne tilbyde den under punkt 1 beskrevne finansiering til boligselskabet.
